

การถอดบทเรียนการศึกษาดูงานด้านการจัดทำเกณฑ์
และตัวชี้วัดการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน
และห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์
ณ.ประเทศญี่ปุ่น

โดย นายสุชาติ กัลยาวงศา
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้

หัวข้อการนำเสนอ:

- 1.ความเป็นมาของโครงการศึกษาดูงานฯ
- 2.ผู้แทนที่เข้าร่วมในการศึกษาดูงาน
- 3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 4.ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานและแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้

1.ความเป็นมาของโครงการศึกษาดูงานฯ

ปี 2554 (2011)

กรมป่าไม้

โครงการพัฒนาและดำเนินการเกณฑ์และตัวชี้วัด
ของการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน

ปี 2562 (2019)

กิจกรรมการศึกษาดูงานด้านการจัดทำเกณฑ์และตัวชี้วัดการ
จัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืนและห่วงโซ่การควบคุมไม้
ของป่าและผลิตภัณฑ์

1.ความเป็นมาของโครงการศึกษาดูงานฯ

วัตถุประสงค์

- เพื่อศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนกับองค์กรที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน และการพัฒนาระบบห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์
- เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับองค์กรที่รับผิดชอบในการรับรองไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์ของประเทศญี่ปุ่นเพื่อการสนับสนุนในอนาคตในการรับรองไม้และผลิตภัณฑ์
- เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารได้มีการปรับใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดฯในการจัดการป่าเพื่อเป็นนโยบายให้มีการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดฯและระบบห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์เป็นระบบการตรวจสอบภายในกรมป่าไม้

1.ความเป็นมาของโครงการศึกษาดูงานฯ

ระยะเวลา

ระหว่างวันที่ 17-21 มีนาคม 2562

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ผู้บริหารในกรมป่าไม้ที่ร่วมเดินทางศึกษาดูงานมีความเข้าใจในระบบการรับรองห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์ และการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืนเพื่อการติดตามประเมินการจัดการป่า
- ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจและสนับสนุนในเกิดการนำใช้ระบบการรับรองห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์ และการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน
- มีการส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ได้เข้าใจและนำใช้ระบบการรับรองห่วงโซ่การควบคุมไม้ ของป่าและผลิตภัณฑ์ และการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ผู้แทนที่เข้าร่วมในการศึกษาดูงาน

ผู้แทนที่เข้าร่วมในการศึกษาดูงาน ประกอบด้วย ผู้แทนจากกรมป่าไม้ ผู้แทนจาก
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และผู้จัดการและที่ปรึกษา โครงการฯ
รวมจำนวน 11 คน

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

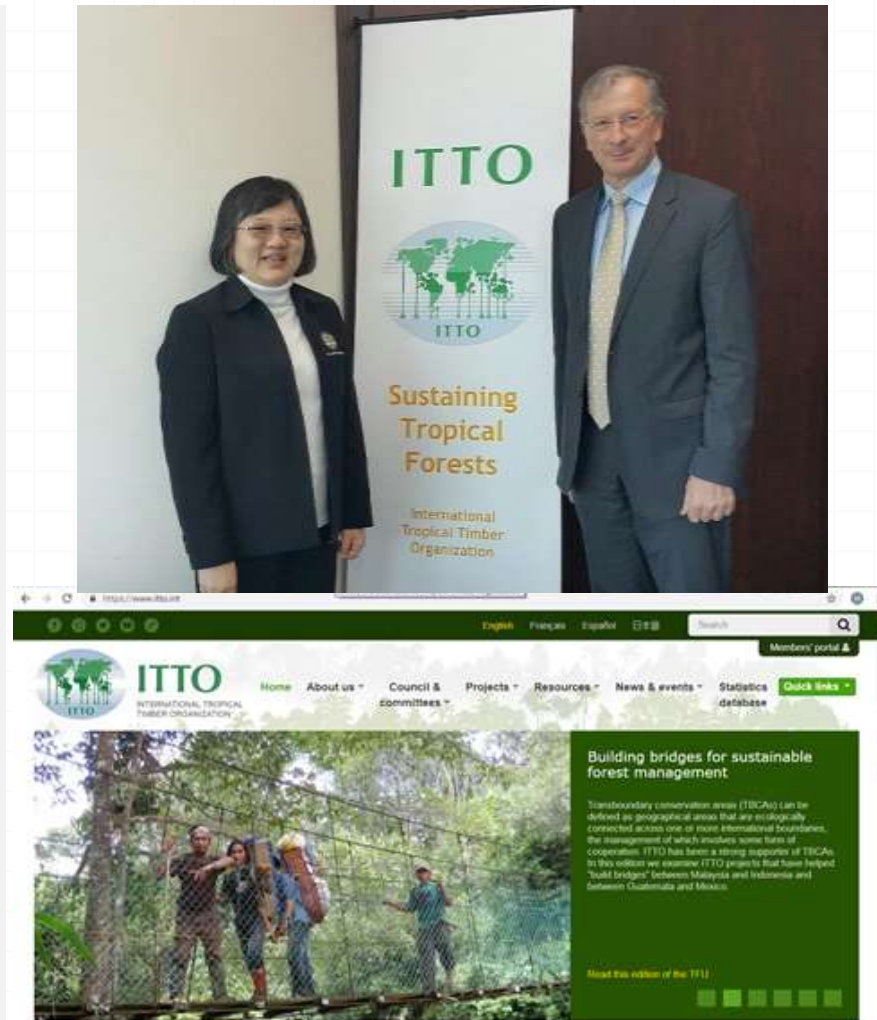
ในการศึกษาดูงานในครั้งนี้ มีหน่วยงานและองค์กรต่างๆ
ที่ทางคณะได้เดินทางไปเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน
จำนวน 6 หน่วยงาน

1. สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)
2. สำนักงาน Japan Gas Appliances Inspection Association (JIA)
3. กระทรวงเกษตร การป่าไม้ และประมง
(Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF)
4. สำนักงาน Japan Forest Technology Association (JAFTA)
5. สำนักงาน Sustainable Green Ecosystem (SGEC)
6. บริษัท Tamura Timber Co., Ltd.

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)

International Tropical Timber Organization (ITTO) หรือ องค์การไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ จัดตั้งขึ้นตามภาคีความตกลงไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ ค.ศ.2006 (International Tropical Timber Agreement 2006: ITTA2006) โดยเป็นการปรับปรุงวัตถุประสงค์ของความตกลง (จากปี ค.ศ. 1983) ปัจจุบัน ITTO ประกอบด้วยประเทศภาคีสมาชิก 74 ประเทศ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประเทศผู้ผลิต (36 ประเทศ) และกลุ่มประเทศผู้บริโภค (38 ประเทศ) สำหรับประเทศไทยจัดอยู่ในกลุ่มประเทศผู้ผลิต โดยมีประเทศในอาเซียนเป็นสมาชิกด้วย จำนวน 7 ประเทศ (กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย เมียนมาร์ ฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)

ศึกษาดูงาน ณ สำนักงานใหญ่ International Tropical Timber Organization (ITTO) เมืองโยโกฮามา ประเทศญี่ปุ่น โดยได้รับการต้อนรับจาก Dr Gerhard Dieterle, Executive Director, Dr Hwan Ok-Ma, Projects Manager และเจ้าหน้าที่จาก ITTO

ในการนี้ Dr Gerhard Dieterle, Executive Director ได้กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนจากกรมป่าไม้ และแสดงความชื่นชมและขอบคุณกรมป่าไม้ ที่ได้ดำเนินโครงการพัฒนาและดำเนินการเกณฑ์และตัวชี้วัดของการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน (Development and Implementation of Criteria and Indicators for Sustainable Management of Planted Forests and Community Forests) ซึ่งถือได้ว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวเป็นสิ่งที่รัฐบาลของแต่ละประเทศควรให้การสนับสนุนในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและเป็นการเปิดโอกาสทางการค้าให้กับผู้ประกอบการทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมกัน

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานใหญ่องค์การป่าไม้เขตร้อนระหว่างประเทศ (ITTO)

ที่ประชุมได้มีการหารือในประเด็นต่างๆ โดยสรุป ดังนี้

- การทำสื่อประชาสัมพันธ์ (short video, poster, animation) ของโครงการพัฒนาและดำเนินการ เถณฑ์และตัวชี้วัดของการจัดการสวนป่าและป่าชุมชนอย่างยั่งยืน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่จะได้เผยแพร่ผลการดำเนินโครงการให้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
- การหารือเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ Teak Project จะถือได้ว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการนำเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ได้จากโครงการฯ มาใช้ต่อเนื่องในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสามารถแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนในความสำเร็จของการพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัด ต่อการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนและการค้าไม้ที่ถูกต้องตามกฎหมาย

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Gas Appliances Inspection Association (JIA)

Japan Gas Appliances Inspection Association หรือ JIA เป็นสมาคมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นหน่วยรับรอง (Certification Body) ให้บริการการตรวจประเมินและรับรองระบบ ซึ่ง JIA ได้รับการรับรองจาก Japan Accreditation Board: JAB) (as Accreditation Body) มีความสามารถในการตรวจประเมินในกิจกรรมหลายๆ ประเภทที่แตกต่างกันไป รวมถึงการบริการด้านการรับรองไม้และบริการด้านการทวนสอบ (Forest Certification and Traceability Verification Service)

มีการให้บริการแบ่งออกเป็น 3 บริการใหญ่ๆ คือ

1. การรับรองไม้ Forest Certification
2. การตรวจสอบความถูกต้องของแหล่งที่มาของไม้ Timber traceability verification
3. การรับรองผู้ผลิตชีวมวล Wood biomass supplier certification

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Gas Appliances Inspection Association (JIA)

JIA ได้ศึกษาดูงานการดำเนินการตรวจสอบและรับรองระบบในการรับรองไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ทั้งนี้ประเทศไทยถือเป็นหนึ่งในประเทศที่ส่งออกไม้มายังประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ในการหารือครั้งนี้ได้เน้นการดำเนินการรับรองผู้ผลิตชีวมวล Wood biomass supplier certification ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน Feed-in Tariff หรือ FIT ของ Japan Forest Agency ซึ่งมาตรฐาน FIT คือ มาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนประเภทหนึ่งที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบการเอกชนเข้ามาลงทุนในธุรกิจโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน (เนื่องจาก การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนมีต้นทุนค่อนข้างสูง) ซึ่งอัตรา FIT จะอยู่ในรูปแบบอัตรารับซื้อไฟฟ้าคงที่ตลอดอายุโครงการ (มีการปรับเพิ่มสำหรับกลุ่มที่มีการใช้เชื้อเพลิง) โดยอัตรา FIT จะไม่เปลี่ยนแปลงไปตามค่าไฟฟ้าฐานและค่า Ft ทำให้มีราคาที่ชัดเจนและเกิดความเป็นธรรม

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Gas Appliances Inspection Association (JIA)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Gas Appliances Inspection Association (JIA)

ผู้แทนจาก JIA ได้นำเสนอรูปแบบ FIT ของประเทศญี่ปุ่น โดยสรุป ดังนี้

- ผู้ประกอบการโรงงานไฟฟ้าชีวมวลที่จะต้องใช้ชีวมวล (biomass) ในการผลิตกระแสไฟฟ้าในประเทศญี่ปุ่นนั้น จะต้องปฏิบัติตามคู่มือ FIT ซึ่งกำหนดโดย Forest Agency of Japan
- หน่วยงานที่สามารถให้การรับรอง ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก คือ (1) หน่วยงานที่เป็นสมาคมผู้ประกอบการ และ (2) หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานภายนอก เช่น JIA เป็นต้น
- หากผู้ประกอบการรายใด มีความประสงค์ที่จะนำไม้เข้ามาเพื่อผลิตพลังงานชีวมวลในประเทศญี่ปุ่น จำเป็นจะต้องมาขอให้ JIA ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการรับรองให้สามารถออกหนังสือรับรองได้ การรับรอง FIT ของ JIA จะเป็นการออกหนังสือรับรองตามวิธีการตรวจสอบที่ JIA เป็นผู้กำหนดขึ้นเอง

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตร การป่าไม้ และประมง

(Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ของประเทศ ญีปุ่น (MAFF) จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญ เมื่อปี ค.ศ.1881 โดยมีหน้าที่หลักในการจัดทำมาตรฐาน ด้านอาหาร ผลิตภัณฑ์ กำกับดูแลตลาดสินค้าและ การขายอาหาร รวมถึง ถมดิน (land reclamation) และโครงการพัฒนาที่ดินต่างๆ ซึ่ง ครอบคลุมด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง รวมทั้งพัฒนาชนบทเพื่อเสริมสร้างชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

Forestry Agency เป็นหน่วยงานภายใต้ MAFF โดยประเทศญีปุ่นมีพื้นที่ป่าไม้ ประมาณ 25 ล้าน เฮกตาร์ หรือประมาณ 70% ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งมีทั้งป่าอนุรักษ์ซึ่งดูแลโดย Forestry Agency และ พื้นที่ป่าที่ปลูกโดยบริษัทเอกชน (private forest administration and national forestry projects)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตร การป่าไม้ และประมง

(Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF)

คณะผู้แทนจากกรมป่าไม้ ได้เข้าเยี่ยมชมการระ Mr.Koji Hongo รองอธิบดี (Deputy Director General) ของ Forest Agency ในการนี้ Mr.Koji Hongo ได้กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนจากกรมป่าไม้ และได้เล่าประวัติโดยย่อของการป่าไม้ของญี่ปุ่น

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตร การป่าไม้ และประมง

(Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF)

การหารือร่วมกันระหว่าง Mr.Koji Hongo และ นางอำนวยการ ชลดำรงกุล รองอธิบดีกรมป่าไม้ และคณะ โดยสรุป ดังนี้

- นโยบายของรัฐบาลญี่ปุ่น ในการระงับการใช้พลังงานนิวเคลียร์ และสนับสนุนการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากชีวมวล (Biomass) และพลังงานจากแสงอาทิตย์ (Solar cell)
- นโยบายในการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจของ Forest Agency โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเกษตรกรรายย่อย และป่าชุมชน

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตร การป่าไม้ และประมง

(Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries: MAFF)

ผู้แทนของ Forest Agency ได้บรรยายเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้ในประเทศญี่ปุ่น โดยสรุป ดังนี้

- ญี่ปุ่นมีพื้นที่ป่าไม้ ร้อยละ 70 ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งถือว่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของพื้นที่ป่าไม้ทั่วโลก โดยในพื้นที่ป่าไม้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) ป่าธรรมชาติ ซึ่งดูแลโดย Forest Agency (2) ป่าเอกชน (Private Forest) และ (3) ป่าสาธารณะ (Public Forest) ซึ่งอยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- จากสถิติข้อมูลพื้นที่ป่าเอกชน พบว่าร้อยละ 74 ของเอกชนที่ถือครองที่ดินเป็นพื้นที่ป่าที่มีขนาด 1-5 เฮกตาร์ ในขณะที่เอกชนที่ถือครองพื้นที่ป่าที่มีขนาด 50-100 เฮกตาร์ มีเพียงร้อยละ 1
- สำหรับปริมาณและความต้องการใช้ไม้ นั้น พบว่าความต้องการใช้ไม้ที่ผลิตภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2002 ร้อยละ 18.8 เป็น ร้อยละ 36.1 ในปี 2017
- โครงสร้างระบบการวางแผนการจัดการป่าไม้ของประเทศญี่ปุ่น แบ่งเป็นแผนการในระดับรัฐบาลซึ่งจะกำหนดเป้าหมายระยะยาว (นโยบายป่าไม้แห่งชาติ) MAFF จะนำเป้าหมายดังกล่าวมาจัดทำแผนปฏิบัติการระดับชาติ ระยะเวลา 15 ปี โดยมีการปรับปรุงแผนดังกล่าวทุก 5 ปี

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Forest Technology Association (JAFTA)

JAFTA ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ฤดูร้อน ปี ค.ศ.1921 สำหรับเป็นองค์กรให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการป่าไม้ขอประเทศญี่ปุ่น ได้มาปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราว โดยมีวัตถุประสงค์ของสมาคม เพื่อพัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีและวิทยาการทางด้านการป่าไม้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสังคมผ่านกิจกรรมทางด้านป่าไม้

JAFTA ได้ดำเนินการสำรวจและศึกษาจากป่าไม้ประเภทต่างๆ ทั้งจากภายในปละภายนอกประเทศญี่ปุ่น และได้พัฒนาเทคโนโลยีทางด้านการป่าไม้ และเทคนิคการสำรวจและการวิเคราะห์ใหม่ๆ รวมถึงการรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุง

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Japan Forest Technology Association (JAFTA)

เจ้าหน้าที่จาก JAFTA ได้นำเสนอในหัวข้อ Clean Wood Act of Japan and Forest Certification และ การนำเสนอในหัวข้อ Forest Resource Monitoring System in Viet Nam ทั้งนี้ได้มีการหารือร่วมกันโดยสรุป ดังนี้

- ข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ในการปลูกป่าของแต่ละครัวเรือน ซึ่งเป็นข้อมูลการศึกษาของ IGES: Institution of Global Environmental Strategies ซึ่งกรมป่าไม้จะได้ประสานงานกับ IGES เพื่อสอบถามวิธีการนำเสนอข้อมูลต่อไป
- การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการตรวจสอบติดตามการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่า

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Sustainable Green Ecosystem (SGEC)

SGEC มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในประเทศญี่ปุ่น และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากไม้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่แพร่หลาย โดยการปรับปรุงระดับการบำรุงรักษาและฟื้นฟูป่าไม้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสังคมบนพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ระบบการรับรอง SGEC เป็นระบบที่ได้รับการยอมรับจากหลายภาคส่วนทั้งในระดับชาติและระบบนานาชาติในการรับรองไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ที่มาจากการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน โดย SGEC เป็นระบบรับรองมาตรฐานที่ใช้ภายในประเทศมาตั้งแต่ปี ค.ศ.2003 และยกระดับเป็นระดับนานาชาติ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016

3.การศึกษางาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Sustainable Green Ecosystem (SGEC)

Mr.Kiyoon Nakagawa ตำแหน่งผู้อำนวยการ (Director and Secretariat General) ได้กล่าวต้อนรับคณะผู้แทนจากกรมป่าไม้ และยินดีที่จะหารือเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัด (C&I) ระหว่างกรมป่าไม้และ SGEC โดยคาดหวังว่าประเด็นดังกล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาเกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืน จะเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในระดับภูมิภาค ทั้งระดับอาเซียน และเอเชีย ทั้งนี้หากทุกประเทศได้ให้การรับรองเกณฑ์และตัวชี้วัดในการจัดการสวนป่าอย่างยั่งยืนที่ประเทศของตนได้พัฒนาขึ้นมาแล้ว คาดหวังว่าจะมีการสร้างเครือข่ายในความร่วมมือเกี่ยวกับเกณฑ์และตัวชี้วัด เพื่อก่อให้เกิดการจัดการป่าไม้ อย่างยั่งยืนในระดับภูมิภาคและส่งผลถึงผลิตภัณฑ์จากไม้ที่มาจากการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนในระดับภูมิภาคด้วย และในโอกาสเดียวกันนี้ Mr.Kiyoon Nakagawa ได้บรรยายสรุปเกี่ยวกับภาพรวมและการดำเนินงานของ SGEC

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงาน Sustainable Green Ecosystem (SGEC)

หลังจากรับฟังการบรรยายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว คณะผู้แทนกรมป่าไม้ ได้มีข้อซักถาม พร้อมประเด็นหารือต่างๆ โดยสรุป ดังนี้

- ปัญหาที่เกิดขึ้นในการประกาศใช้ SGEC ในระยะแรกนั้น ยังมีหลายหน่วยงานไม่เข้าใจและเห็นว่า SGEC นั้นซ้ำซ้อนกับ National Forest Planning System ทั้งนี้การใช้ SGEC ถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานจากระดับล่างสู่ระดับนโยบาย (bottom up)
- ระบบ SGEC ถือได้ว่าเป็นการดำเนินงานโดยความสมัครใจของภาคเอกชน ดังนั้นจึงไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณหรือแรงจูงใจด้านอื่นๆ จากภาครัฐบาล (subsidies)
- การรับรอง SGEC โดย PEFC ทางหน่วยงาน SGEC พบความท้าทายในประเด็นของการทำไม้ของชนท้องถิ่นดั้งเดิม (Indigenous people) ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญกับวิธีการและภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มไอนุ (I-nu) และทำอย่างไรให้สามารถเข้ากับระบบการรับรองของ SGEC ได้ก่อนที่จะได้รับการรับรองโดย PEFC ซึ่งจะต้องมีการปรับรูปแบบหรือระบบในบางประเด็น

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

บริษัท Tamura Timber Co., Ltd.

โรงงานแปรรูปไม้ Tamura Lumber Wood Co.,Ltd. และศาลากลางเมืองนิโกโก (Nikko City Hall)
โรงงานแปรรูปไม้ Tamura เป็นโรงงานแปรรูปไม้ขนาดเล็ก กำลังการผลิตประมาณ 10 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน โดยไม้ที่นำเข้ามาในโรงงานแปรรูปไม้ Tamura มาจากสวนป่าบริเวณใกล้เคียง ซึ่งร้อยละ 10 ของไม้ที่นำเข้ามาแปรรูปเป็นไม้ที่ได้รับการรับรอง (Certify) โดยมีการแยกออกจากไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองโดยการแยกกอง (Physical) สำหรับไม้ที่ไม่ได้รับการรับรองนั้น บางส่วนมาจากสวนป่าที่มีการจัดการ ตามแผน National Forest Planning System ซึ่งในปัจจุบันมีแนวโน้มที่สวนป่าในบริเวณเมืองนิโกโก จะจัดการตามแผน National Forest Planning System เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่ได้ขอการรับรอง Forest Management (FM) เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ดังนั้นโรงงานแปรรูปไม้ Tamura จึงได้มีการตรวจสอบห่วงโซ่อุปทาน (CoC) โดยมีค่าใช้จ่ายเริ่มต้นในการสมัครอยู่ที่ 200,000 เยน และค่ารักษาสถานรายปีอีกปีละ 100,000 เยน ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของสวนป่า สำหรับการรับรอง SGEC ในปัจจุบันยังไม่มี การเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด เนื่องจาก SGEC ต้องการที่จะส่งเสริมให้ใช้มาตรฐาน SGEC

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

บริษัท Tamura Timber Co., Ltd.

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศาลากลางเมืองนิโก (Nikko City Hall)

คณะผู้แทนกรมป่าไม้ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ศาลากลางเมืองนิโก (Nikko City Hall) ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมการก่อสร้างอาคารที่ใช้ไม้จากสวนป่าของเมือง (Public Forest) จำนวนพื้นที่ 2 เฮกตาร์มาสร้างอาคารศาลากลางของเมือง ทั้งนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการใช้ประโยชน์จากไม้ที่มาจากการจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน

3. การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศาลากลางเมืองนิโก (Nikko City Hall)

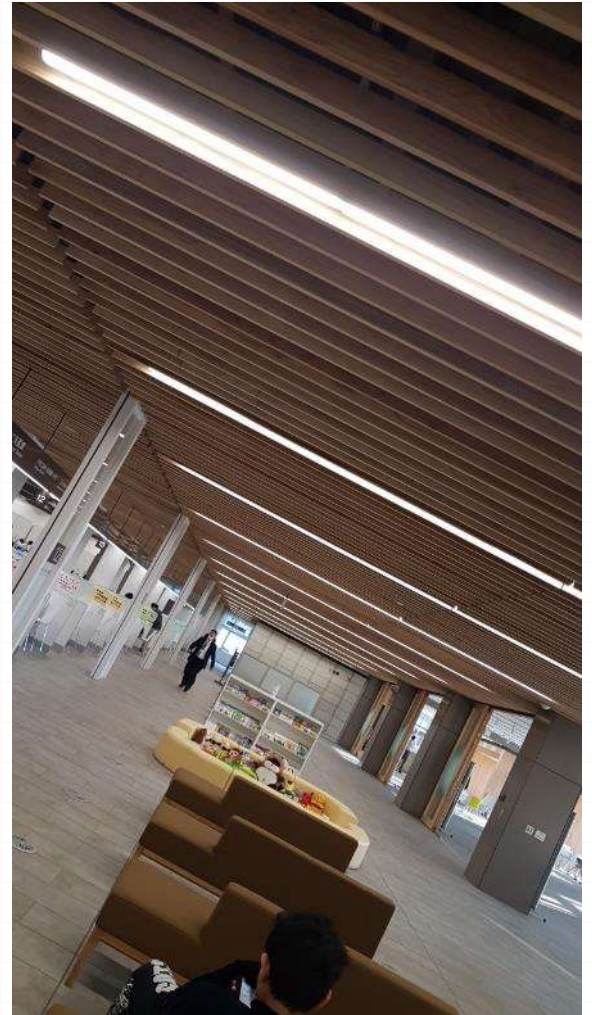
3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศาลากลางเมืองนิกโก (Nikko City Hall)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศาลากลางเมืองนิโก (Nikko City Hall)

3.การศึกษาดูงาน/เยี่ยมชมหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ศาลากลางเมืองนิกโก (Nikko City Hall)

4.ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน และแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้

- การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ไปศึกษาดูงานและที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น ความร่วมมือโครงการในอนาคตกับ ITTO / ความร่วมมือระหว่าง JAFTA และ JICA ในโครงการระดับภูมิภาค / ความร่วมมือระหว่างกรมป่าไม้ และ Forest Agency เป็นต้น ทั้งนี้รายละเอียดบางส่วนได้ระบุไว้ในรายงานการศึกษาดูงานแล้ว
- การต่อยอดโครงการพัฒนาและดำเนินการเกณฑ์และตัวชี้วัดของการจัดการสวนป่า และป่าชุมชนอย่างยั่งยืน กับโครงการใหม่ของ ITTO (Teak Project)
- ศึกษาานิยามของคำว่าป่าชุมชน ระหว่างบริบทของประเทศไทยและบริบทของประเทศญี่ปุ่นว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

4.ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน และแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้

- การนำเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ได้มาจากการดำเนินโครงการฯ มาประยุกต์ใช้ กรมป่าไม้ อาจจะพิจารณากำหนดขอบเขตการนำมาประยุกต์ใช้ อาทิเช่น สำหรับเกษตรกรรายย่อยที่มีกำลังการผลิตไม่เกินปริมาณลูกบาศก์เมตร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรรายย่อยได้มีมาตรฐานรับรองเพื่อใช้ประกอบในทางการค้า สำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่ อาจจะพิจารณาให้ใช้กลไกการรับรองที่มีอยู่แล้ว อาทิเช่น FSC, TFCC เป็นต้น
- บทบาทของกรมป่าไม้ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากกรมป่าไม้ เป็นหน่วยงานที่จัดทำมาตรฐานนี้ขึ้นมาเอง ดังนั้นในการนำไปใช้เพื่อตรวจสอบและรับรองจะเป็นกรมป่าไม้ ดำเนินการเองหรือมอบหมายหน่วยงานภายนอกดำเนินการ ทั้งนี้จากการศึกษาดูงานสรุปได้ว่า หน่วยงานที่กำหนดมาตรฐาน และหน่วยงานที่ตรวจสอบและให้การรับรองมาตรฐาน ไม่ใช่หน่วยงานเดียวกัน

4.ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงาน และแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้

- นโยบายการส่งเสริมไม้เศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของชนิดไม้ และตลาด ว่าจะเป็นตลาดภายในประเทศ หรือตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้การปรับปรุง พัฒนา และนำหลักเกณฑ์และตัวชี้วัดไปประยุกต์ใช้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง (Risk Assessment) สำหรับการใช้เกณฑ์และตัวชี้วัด
- จัดประชุมเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาดูงานให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบ

Thank
you!!